

REFERAT 2022-25: Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter d. 07-04-2022

Mødedato Torsdag d. 07. april 2022 kl. 19:00

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Charlotte Riis Engelbrecht, Daniel Staugaard, Kristian Beuschau, Tom Hartvig Nielsen, Erik Krogh

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Indledende drøftelse af potentialet for energifællesskaber i landdistrikterne.....	4
Orientering om Center for Verdensmål – Kær Vestermark.....	6
Orientering om ledelsesinformation februar 2022 Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.....	8
Generel orientering.....	9
Lukket.....	10

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

21/35462

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at godkende

- dagsordenen

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 07-04-2022

Godkendt.

Punkt 2: Indledende drøftelse af potentiallet for energifællesskaber i landdistrikterne

19/48922

Sagsresumé

De 4 ejer-kommuner bag Strategisk Energiplan (SEP) Sønderjylland; Tønder, Aabenraa, Haderslev og Sønderborg fik d. 29. november 2021 meddelt et tilsagn på 457.000 kr til det ansøgte projekt: ”Global udsyn og lokal handlekraft ift. grøn omstilling i de sønderjyske landdistrikter”.

Projektet bygger på et tæt samarbejde mellem Varmeplanlæggere, Landdistriktskoordinatorer og SEP Sønderjylland i forhold til at understøtte landsbyernes ønske og behov for lokale varmeløsninger, som bidrag til den grønne omstilling. De sønderjyske kommuner er derfor gået sammen om at undersøge mulighederne for etablering af fælles varmeløsninger uden for kollektive varmforsyningsområder.

Et pilotprojektet på Sydals for demonstration af varmforsyning i områder uden kollektiv varme (fjernvarme og naturgas), herefter kaldet ”område 4”, indgår som Sønderborg-case i fællesprojektet. Dette del-projektet er i en fase, hvor der er behov for at undersøge mulige tovholdere. Den godkendte Varmeplan 2021 i Sønderborg Kommune understøtter mulighederne for varmforsyning i mikro-fællesskaber i mindre bysamfund (handling 4.5).

Projektholderne fra de fire landsbyer – én fra hver kommune - har netop været samlet for at udveksle erfaringer.

Helle Eckmann, specialkonsulent hos SEP Sønderjylland deltager i mødet sammen med Carl Erik Maae, landsbyudvikler, for at præsentere status på det tværgående fokus på fælles varmeløsninger blandt pilotlandsbyerne samt fokusere på muligheder og udfordringer i forhold til at etablere fælles varmeløsninger i område 4. Specielt med henblik på at drøfte fremdriften i pilotprojektet på Sydals.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, at drøfte

- Om og hvordan Sønderborg Kommune vil kunne indgå i et samarbejde om at undersøge muligheder for en fællesløsning for varmforsyning i områder udenfor kollektiv varme (område 4)

Sagsfremstilling

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer blev den 23. november 2021 orienteret om fremdriften i pilotprojektet på Sydals, hvor formålet er, at undersøge mulighederne for etablering af fælles varmforsyning i områder af Lysabild og Skovby. Dette indgår som én af de fire pilotlandsbyer i fællesprojektet mellem de sønderjyske kommuner og SEP Sønderjylland. Dette projekt løber fra 29. oktober 2021 til 30. juni 2023.

Vedr. Sydals-pilotprojektet:

Erfaringerne fra Sydals er, at der i høj grad er interesse for en fællesløsning, men at det er en for stor opgave at løfte for et mindre lokalsamfund. Som konsekvens heraf har forvaltningen haft drøftelser med Sønderborg Varme og Sønderborg Forsyning om deres mulighed for at indgå i denne type varmeløsninger.

Ud fra et samfundsmæssigt synspunkt er man fra værkerne positive over for idéen om fællesløsninger. Dog mener man, at der bør etableres et selskab til formålet - med kommunal opbakning, således at fællesløsningen kan skaleres til alle landsbyer i kommunen/Danmark.

En fællesløsning kan eksempelvis være et såkaldt termonet, hvor der graves jordslanger ned i omgivende marker og føres u-isolerede rør ud til de enkelte huse, der så har en indendørs varmepumpe til at løfte temperaturen det sidste stykke. En anden løsning kan være at placere store luft/vand varmepumper (”containerløsning”) og føre isolerede rør ud til de enkelte huse – også her med en indendørs varmepumpe. Hvilken løsning der bør vælges kan måske afhænge af lokale forhold og må bero på specialviden.

For kommunen/samfundet vil en fællesløsning have den fordel, at vejen til CO2-neutralitet vil blive kortere, idet det må antages at udskiftningen af gasfyr/oliefyr mm. vil ske i et hurtigere tempo, som følge af et væsentligt mindre finansierungsbehov hos den enkelte husejer. En fællesløsning vil også kunne udnytte evt. overskudsvarme fra lokale kilder.

For boligejeren vil fordelene bl.a. være at man slipper for at skulle investere kr. 100.000 til 150.000 i eget anlæg (finansiering i landdistrikterne kan være problematisk), og at man muligvis kan opnå de samme tilbud for tilslutning som gælder i fjernvarmeområderne. Man får en færdigpakke incl. service, slipper for ”bøvl” og slipper for at have en varmepumpe udendørs.

Såfremt der er politisk opbakning, vil næste skridt være at undersøge interessen i relevante landdistrikter.

For Sønderborg kommunes vedkommende skal der findes løsninger på afløsning af fossile brændselsløsninger de steder hvor den traditionelle fjernvarme ikke når ud, for at nå målet i ProjectZeros Masterplan 2029. Det er nødvendigt, at få truffet en beslutning om der skal arbejdes videre med at etablere fælles varmeløsninger og herunder hvordan det bl.a. kan organiseres og finansieres.

Vedr. Global udsyn og lokal handlekraft:

De fire landsby-pilotprojekter har netop været samlet i Bylderup Bov den 1. marts 2022. Hensigten er, at der løbende afholdes ERFA-møder mellem de 4 pilotlandsbyer for, for at dele erfaringer og opnå synergier.

Der var ved sidste møde enighed om, at der må skabes en tættere dialog mellem kommunen, fjernvarmen og landsbyerne, da især finansieringen og den administrative drift af en kollektiv varmeløsning, har vist sig at være de største udfordringer for at få den grønne omstilling til at lykkes i område 4.

De fire landsbyer er på forskellige projekt-trin, og høster derfor stor viden hos hinanden.

Punktet drøftes ligeledes på næste møde i Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 5. maj 2022.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 07-04-2022

Taget til efterretning.

Bilag

Notat vedr Global udsyn og lokal handlekraft

Punkt 3: Orientering om Center for Verdensmål – Kær Vestermark

22/9235

Sagsresumé

Center for Verdensmål er i fuld gang med at blive udviklet. Inden længe er der indvielse på Naturcenter Sønderborg – Frydendal, og indvielse af formidlingshuset ved Løkkegård og Permakulturhaven. Der er fortsat mange projekter under udvikling og finansieringen er endnu ikke på plads. Afdelingen bæredygtighed, natur og Landdistrikter har igangsat et arbejde med et samlet fondskatalog for hele Center for Verdensmål. Fondskataloget inkluderer følgende projekter: Løkkegård, Skivedepot, Bygegård, Klimahus, Motionsbanen, trafikregulering, infrastruktur samt en formidlingsstrategi.

Projektleder Bent Albæk deltager under dette punkt og giver en gennemgang af projektet og arbejdet med fondskataloget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Sønderborg kommune købte Kær Vestermark i 2014 med ønske om at udvikle området rekreativt. Kommunen har ved flere borgerinvolverende processer fået gode ideer og forslag til udviklingen af området. Byrådet besluttede i 2019 at udvikle Kær Vestermark til Center for Verdensmål.

For at realisere visionen om et Center for Verdensmål skal der findes betragtelige midler eksternt i form af sponsorater og fondsmidler. Afdelingen Bæredygtighed, natur og Landdistrikter igangsætter arbejdet med et samlet fondskatalog for Center for Verdensmål.

Fondskataloget skal indeholde følgende elementer:

- Indledning og grundfortælling – inkluderer fortællingen om de eksisterende rekreative og naturmæssige forhold.
- Formidlingsstrategi og tilhørende budget.
- Løkkegård Center for Verdensmål – Der foreligger en masterplan for Centerbygningen Løkkegård og der er igangsat en miljøscreening. Fondskataloget beskriver projektet, byggekonceptet og budgettet.
- Skivedepotet, Det marine Center – der udarbejdes en masterplan og tegningsmateriale samt et budget for ombygning af Skivedepotet. Projektet udvikles i samarbejde med de kommende brugere.
- Bygegård - garderobebygningen, kommende Skivedepot og foreningsrum – der udarbejdes en masterplan og tegningsmateriale samt et budget for ombygning af garderobebygningen. Projektet udvikles i samarbejde med de kommende brugere.
- Klimahus ved Frydendal - der udarbejdes en masterplan og tegningsmateriale samt et budget for udvikling af klimahuset.
- Motionsbane for alle - Der foreligger en masterplan for Motionsbanen for alle. Fondskataloget beskriver projektet, byggekonceptet og budgettet.
- Trafikregulering – der foreligger en trafikplan som beskrives i fondskataloget og der beskrives et budget.
- Infrastruktur – der foreligger en analyse af infrastrukturen. I fondskataloget præsenteres det nødvendige infrastrukturprojekt for at realisere Center for Verdensmål.

Første led i formidlingen af Center for verdensmål sker ved forskellige planche udstillinger fordelt ved følgende lokaliteter/arrangementer:

1. Den grønne førertrøje i Borgen uge 22
2. IEA Energikonferencen den 8.-9. juni

3. Formidlingshuset ved Løkkegård fra 1. juni

4. Naturcenter Sønderborg fra 1. juni

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 07-04-2022

Taget til efterretning.

Punkt 4: Orientering om ledelsesinformation februar 2022 Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter

22/6450

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På udvalgets område forventes der balance i budgettet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Opfølgningen på ledelsesinformationen 2022 sker månedligt for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultatet.

Budgettet forventes overholdt på alle områder.

Ved denne orientering gives der også en status på anlæg, se vedhæftet oversigt.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomiforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 07-04-2022

Taget til efterretning.

Bilag

Puljer UBL 2022 02.pdf

LIS Drift UBL 2022 02

LIS Anlæg UBL 2022 02

Punkt 5: Generel orientering

21/35462

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter at tage

- orienteringen til efterretning

Beslutning Politiske møder - Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter den 07-04-2022

Taget til efterretning.

Punkt 6: Lukket

21/35462